

ผลของโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันอุบัติเหตุ ต่อพฤติกรรมในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของ พนักงานเก็บขยะ ในจังหวัดนครปฐม

ชัยสิทธิ์ ทั่นศึก พย.ม.*

ปิยะธิดา นาคะเกษียร ปร.ด.**

ยุพา จิวพัฒนกุล ปร.ด**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันอุบัติเหตุต่อพฤติกรรมในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะ กลุ่มตัวอย่าง 46 คน แบ่งเป็น กลุ่มควบคุม 23 คน และกลุ่มทดลอง 23 คน กลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน ประกอบด้วยกิจกรรมกลุ่ม 4 ครั้ง ใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลพฤติกรรมในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานก่อนทดลองในสัปดาห์ที่ 1 และหลังทดลองในสัปดาห์ที่ 8 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา และ Independent t-test

ผลการวิจัยพบว่า พนักงานเก็บขยะที่ได้รับโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน มีพฤติกรรมในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ผลการวิจัยจะช่วยให้พนักงานเก็บขยะที่ได้รับโปรแกรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานมีความรู้เรื่องการป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงาน มีทัศนคติที่ดีและสามารถปฏิบัติตัวเพื่อหลีกเลี่ยงอุบัติเหตุจากการทำงานได้

คำสำคัญ: แรงจูงใจ โรคจากการประกอบอาชีพ อุบัติเหตุจากการทำงาน พนักงานเก็บขยะ

*วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพยาบาลเวชปฏิบัติชุมชน มหาวิทยาลัยมหิดล

**รองศาสตราจารย์ ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุข คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

Effects of Protection Motivation Theory Application Program on Work Related Accidental Prevention Behavior among Garbage Collectors, Nakhon Pathom Province

Chaisit Thansuk M.N.S.*

Piyatida Nakagasian PhD**

Yupa Jewpattakul PhD**

Abstract

This quasi-experimental research aimed to study the effects of the protection motivation theory application program on work-related accident prevention behaviors among garbage collectors. Participants included 46 garbage collectors who were randomly assigned to either a control group (n=23) or an experimental group (n=23). Control group received a protection motivation theory application program composed of four sessions. The questionnaire was used to collect work related accidental prevention behaviors of participants on the first and eighth week. Data were analyzed by using descriptive statistics and Independent t-test. The findings revealed that after the experiment, the experimental group had a higher average score of work related accidental prevention behaviors than the control group ($p<.05$). It is therefore recommended by this study should be implemented promote knowledge, attitudinal change and to promote self-protective behaviors among the garbage collectors.

Keywords: motivation, work related illnesses, work related accidents, garbage collectors

*Mater of Nursing Science Program in Community Nurse practitioner, Mahidol university

**Associate Professor, Department of Public Health Nursing, Faculty of Nursing, Mahidol university

บทนำ

อุบัติเหตุจากการทำงาน หมายถึง อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจากการจ้างงาน เมื่อเกิดขึ้นแล้วมีผลให้เกิดการบาดเจ็บหรือความเจ็บป่วยจากการทำงานอาจทำให้เสียชีวิต พิการหรือสูญเสียต่อทรัพย์สิน อาจเกิดขึ้นทันที หรือในช่วงเวลาถัดไป ทั้งในที่ทำงานหรือนอกสถานที่ทำงาน¹ อุบัติเหตุจากการทำงานมีหลายสาเหตุ ทั้งปัจจัยส่วนบุคคล เช่น การขาดความรู้ ขาดทักษะในการทำงาน ขาดการควบคุมการจัดการที่ดี² นอกจากนี้ยังมีปัจจัยด้านพระราชบัญญัติความปลอดภัย อาชีวอนามัย และสภาพแวดล้อมในการทำงาน การขาดการวางแผน และการฝึกอบรม³ ปัจจัยเหล่านี้ส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ซึ่งมีสาเหตุใหญ่ๆ 2 ประการ คือ 1) การกระทำที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Acts) เป็นสาเหตุที่เกิดจากการกระทำของคน เช่น ขาดการตรวจสอบด้านความเสี่ยง การไม่ให้การศึกษอบรมก่อนปฏิบัติงาน การรีบเร่งลดขั้นตอนการทำงาน การฝ่าฝืนกฎระเบียบของหน่วยงานด้านความปลอดภัย ดื่มสุราของมีเมา และหยอกล้อเล่นกันขณะทำงาน ส่งผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานร้อยละ 88 และ 2) สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย (Unsafe Condition) เป็นสาเหตุที่เกิดจากสภาพการทำงานที่เอื้ออำนวยต่อการเกิดอุบัติเหตุ เช่น สภาพแวดล้อมในการทำงานไม่เหมาะสม แสงสว่างไม่เพียงพอ ส่งผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานร้อยละ 12^{3,4} อุบัติเหตุจากการทำงานก่อให้เกิดความสูญเสียทั้งทางตรงและทางอ้อมทางตรง ได้แก่ เสียชีวิต การบาดเจ็บ พิการ ทุพพลภาพ ส่วนทางอ้อมได้แก่ เกิดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล เสียขวัญกำลังใจในการทำงาน พนักงานขาดรายได้ เสียเวลาในการอบรม⁵

การสำรวจความเสี่ยงในการทำงานของพนักงานเก็บขยะในสังกัดเทศบาล จังหวัดนครปฐม จำนวน 30 ราย พบว่ามีอาการปวดหลัง ร้อยละ 93.3 ถูกเข็มของแหลมที่มัด ร้อยละ 90 ของมีคม/แก้วบาด ร้อยละ 70 และสิ่งแปลกปลอม กระเด็นเข้าตา ร้อยละ 53.3⁶ และจากข้อมูลการเกิดอุบัติเหตุ ที่กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม อำเภอสามพราน จังหวัด นครปฐม พบว่ามีความถี่ในการเกิดอุบัติเหตุจากการเก็บ ขยะ อาทิ ถูกเหล็กและของมีคม/ ที่มัด และเศษแก้วบาด นอกจากนี้จากข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุของเจ้าหน้าที่ใน ปี พ.ศ.2558 พบว่าส่วนใหญ่มีประวัติการเกิดอุบัติเหตุจาก การทำงาน มากที่สุดคือ ไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบด้านความ

ปลอดภัย แม้ว่าผู้บังคับบัญชาจะให้นโยบายเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ แต่ยังพบการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานซึ่งนับว่าเป็นปัญหาของหน่วยงานแสดงให้เห็นว่าพนักงานยังขาดความตระหนักรู้และมีทัศนคติไม่ถูกต้องในการป้องกันอุบัติเหตุ ส่งผลให้ในปี พ.ศ.2558 พนักงานเกือบชยะเกิดอุบัติเหตุจากของแหลมคม/ทิ่ม/ตำ และมีอาการปวดหลังจากการยกถังขยะเทไม่ถูกวิธี ร้อยละ 100 รองลงมาคือของมีคม/แก้วบาดและสิ่งแปลกปลอมกระเด็นเข้าตา ร้อยละ 71.4 และอันดับ 3 อุบัติเหตุจากการพลัดตกบรทุกชยะ/อุบัติเหตุจากรชณะทำงานเกือบชยะ ร้อยละ 14.3 ผลจากการเกิดอุบัติเหตุ มีตั้งแต่ระดับเล็กน้อย เช่น บาดแผลรอยขีดข่วนตามร่างกาย ระดับปานกลาง เช่น แผลฉีกขาดที่นิ้วมือจากการถูกขของมีคมบาด และอุบัติเหตุที่รุนแรงคือการเกิดอุบัติเหตุจากรชณะการทำงานเกือบชยะจนต้องเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล การได้รับบาดเจ็บจากการทำงานนับว่าเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญ เพราะพนักงานมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศ การเจ็บป่วยหรือสุขภาพไม่เอื้อต่อการทำงานย่อมทำให้การทำงานไม่มีประสิทธิภาพและไม่มีคุณภาพ⁷

แต่ละวันพนักงานเก็บขยะ ต้องทำหน้าที่เก็บขยะมูลฝอยตามบ้านเรือน ตลาด ร้านค้า สถานประกอบการ และมูลฝอยทั่วไปที่ประชาชนนำไปทิ้ง ณ จุดรองรับขยะตามแหล่งต่าง ๆ ซึ่งมีสภาพแวดล้อมในการทำงาน ที่อาจส่งผลต่อสุขภาพ ได้แก่ สภาพอากาศที่ร้อน ฝุ่นควัน การสัมผัสเชื้อโรค สัตว์นำโรคจากขยะมูลฝอย กลิ่นเหม็นฉุน พนักงานมีการสัมผัสสิ่งเหล่านี้ทุกวันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ส่งผลให้เกิดภาวะเสี่ยงต่อสุขภาพและความปลอดภัยขณะทำงาน พนักงานบางคนใช้มือเปล่า และไม่มีอุปกรณ์ป้องกัน อาทิ ถุงมือยาง ผ้าปิดจมูกและต้องอยู่กับแหล่งสะสมเชื้อโรคเป็นเวลานานกว่า 8 ชั่วโมงต่อวัน⁶ ส่งผลให้พบปัญหาการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าการเกิดอุบัติเหตุจากการเก็บขยะเป็นปัญหาหลักของพนักงานเก็บขยะ นอกจากนี้ยังเป็นปัญหาหลักของการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมในขณะปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งปัจจุบันพบว่าจำนวนอุบัติเหตุจากการทำงานและไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลของพนักงานเก็บขยะ เพิ่มขึ้นทุกปีและเป็นปัญหาหลักของหน่วยงานถึงแม้จะมีการณรงค์ให้พนักงานปฏิบัติงานถูกต้องตามหลักความปลอดภัย ดังนั้นพนักงานเก็บขยะจึงจำเป็นต้องมีพฤติกรรมการป้องกัน

อุบัติเหตุจากการทำงานเพื่อความปลอดภัยต่อตนเองและผู้อื่น พฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย การปฏิบัติงานถูกต้องตามหลักความปลอดภัย การสวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลถูกต้องและเหมาะสมกับงานที่ทำ และการดูแลตนเองเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอุบัติเหตุ ซึ่งถ้าพนักงานทำตามจะช่วยป้องกันอุบัติเหตุที่อาจเกิดขึ้น ทำให้ลดการบาดเจ็บและค่ารักษาพยาบาลของประเทศลงได้⁸

การสร้างแรงจูงใจในการปรับพฤติกรรมของพนักงานเก็บขยะให้มีพฤติกรรมที่ปลอดภัยจากการทำงานเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยลดอุบัติเหตุการบาดเจ็บ คือการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและเจตคติที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงานให้ปลอดภัย สิ่งสำคัญที่สุดของมาตรการ คือ พนักงานเกิดความตระหนักได้ว่าอุบัติเหตุจากการทำงานไม่ได้เกิดจากความบังเอิญแต่เกิดจากความบกพร่องของคน และระบบที่ไม่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งสามารถป้องกันได้ การสร้างเจตคติที่ดีจะช่วยส่งเสริมให้พนักงานรู้จักการป้องกันตนเองได้ขณะทำงานพนักงานเก็บขยะจึงเป็นกลุ่มที่เหมาะสม ควรได้รับการส่งเสริมสร้างแรงจูงใจในการป้องกันอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานให้เกิดขึ้น การให้ความรู้และการปรับเปลี่ยนเจตคติในเรื่องความปลอดภัยอย่างถูกต้อง จะนำไปสู่พฤติกรรมการทำงานที่ถูกต้องปลอดภัยทั้งตนเองและร่วมงาน⁹

งานวิจัยส่วนใหญ่มุ่งศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อภาวะสุขภาพของพนักงานเก็บขยะ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า พนักงานเก็บขยะส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการป้องกันโรคและการบาดเจ็บจากการทำงานดีขึ้นเล็กน้อย⁶ เช่น มีการศึกษาพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานเก็บขยะ การศึกษาพบว่าดีขึ้นเพียงเล็กน้อยเช่นกัน¹⁰⁻¹¹ เช่น แต่จากการศึกษายังไม่พบงานวิจัยที่นำทฤษฎีแรงจูงใจมาพัฒนาเป็นโปรแกรมป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานในพนักงานเก็บขยะ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะพัฒนาโปรแกรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะเพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ ของโรเจอร์ Rogers ซึ่งมีกระบวนการรับรู้ 2 ประการคือ 1) การประเมินอันตรายต่อสุขภาพ ประกอบไปด้วยการกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุ และการกระตุ้นให้เกิดการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุ และ 2) การประเมินการเผชิญปัญหา ประกอบด้วยการสร้างแรงจูงใจให้เกิดความคาดหวังใน

ผลลัพธ์แห่งตนในการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ และ ความคาดหวังในความสามารถแห่งตนในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน การนำโปรแกรมป้องกันอุบัติเหตุมาใช้น่าจะช่วยเติมเต็มองค์ความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านความปลอดภัยจากการทำงาน อีกทั้งจะช่วยลดการบาดเจ็บจากการเกิดอุบัติเหตุในขณะทำงานของพนักงานเก็บขยะ ผู้วิจัย เชื่อว่าพัฒนาโปรแกรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานในครั้งนี้ จะทำให้พนักงานเก็บขยะมีพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานดีขึ้น มีความตระหนักถึงอันตรายตลอดเวลาตั้งแต่เริ่มปฏิบัติงานจนสิ้นสุดกระบวนการงาน ที่สำคัญอุบัติเหตุการบาดเจ็บของพนักงานในหน่วยงานจะลดน้อยลงหลังจากได้รับโปรแกรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานในครั้งนี้

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การศึกษานี้ใช้กรอบแนวคิดทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรค ของโรเจอร์¹² มาเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โรเจอร์กล่าวถึงแรงจูงใจที่จะทำให้บุคคลสามารถป้องกันตนเองได้ต้องเกิดจากความกลัวอันตรายที่จะเกิดขึ้นต่อสุขภาพร่างกาย ซึ่งความกลัวของบุคคลเกิดจากการรับรู้ความรุนแรงของโรค การรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงของการเป็นโรค ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการตอบสนอง และความคาดหวังในความสามารถแห่งตน โรเจอร์แบ่งการรับรู้เป็น 2 รูปแบบ คือ การประเมินอันตรายต่อสุขภาพ และการประเมินการเผชิญปัญหา การประเมินอันตรายต่อสุขภาพ ประกอบด้วยการรับรู้ 2 ลักษณะ คือการรับรู้ในความรุนแรงของโรค (Perceived Severity) และการรับรู้ต่อโอกาสเสี่ยงของโรค (Perceived Susceptibility) การประเมินการเผชิญปัญหา ประกอบด้วยการรับรู้ 2 ลักษณะคือ การรับรู้ความคาดหวังในผลลัพธ์ของการตอบสนอง (Response efficacy) และการรับรู้ความคาดหวังในความสามารถแห่งตน (Self efficacy) จากองค์ประกอบ 4 ประการ เมื่อบุคคลได้รับการกระตุ้นโดยการใช้สื่อให้เกิดความกลัวในระดับสูงสุดโดยสื่อต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานการรับรู้ของบุคคลในเรื่อง

การประเมินอันตรายต่อสุขภาพ และการเข้าไปประเมินการเผชิญปัญหา เมื่อบุคคลเห็นว่าภาวะสุขภาพของตนถูกคุกคามอยู่ในระดับวิกฤติ และรู้สึกว่าจะมีความเสี่ยงด้านสุขภาพเป็นอย่างมากบุคคลจะมีการปรับตัวเพื่อปกป้องสุขภาพให้ภาวะคุกคามลดลง และหมดไปทำให้เกิดเป็นความเชื่อมั่นว่าตนเองสามารถกำหนดพฤติกรรม หรือปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เพื่อลดความเสี่ยงต่อสุขภาพนั้น ส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการป้องกันสุขภาพตามมา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research Design) โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาเป็น 2 กลุ่ม วัดก่อน-หลังการทดลอง (The pretest-posttest design with two groups) คือ กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม วัดผลก่อนทดลองในสัปดาห์ที่ 1 และวัดผลหลังการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 46 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 23 คน และกลุ่มควบคุม จำนวน 23 คน โดยกลุ่มทดลองได้รับโปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันอุบัติเหตุต่อพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน ส่วนกลุ่มควบคุมไม่ได้รับโปรแกรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ พนักงานเก็บขยะที่สังกัดเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ และเทศบาลเมืองไผ่เชิง อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม จำนวน 58 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ พนักงานเก็บขยะ ที่สังกัดเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ และเทศบาลเมืองไผ่เชิง อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม เพศชาย อายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปถึง 59 ปี จำนวน 46 คน โดยมีเกณฑ์คัดเข้าของกลุ่มตัวอย่าง (Inclusion criteria) เข้าสู่วิจัย กำหนดดังนี้ 1) ทำงานเป็นลูกจ้างและพนักงานเก็บขยะที่สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สำนักงานเทศบาลเมืองสามพราณเท่านั้น อายุ 20-59 ปี 2) มีประสบการณ์การทำงานเป็นพนักงานเก็บขยะอย่างน้อย 1 ปี 3) สามารถสื่อสารความหมายและเข้าใจภาษาไทยได้ 4) มีสุขภาพแข็งแรง ไม่มีโรคประจำตัวที่รุนแรงที่เป็นอุปสรรคต่อการทดลอง เช่น (1) โรคไตวายเรื้อรังที่มีค่าการทำงานของไตผิดปกติ estimated glomerular

filtration rate < 60 มล./นาที/1.73 ม.² ตั้งแต่ระดับ 3 ขึ้นไป (2) โรคหอบหืดตั้งแต่ขั้นที่ 2 ขึ้นไปโดยมีอาการหอบหืดมากกว่า 1 ครั้งต่อสัปดาห์ และมีอาการหอบในเวลากลางคืนมากกว่า 2 ครั้งต่อเดือน (3) โรคพิษสุราเรื้อรังที่มีลักษณะดังนี้ มีความอยากหรือกระหายอย่างมากที่ต้องการจะดื่มจนคุมตัวเองไม่ได้ ต้องการดื่มสุราในขนาดมากขึ้นเรื่อยๆ เพื่อที่จะให้สุราออกฤทธิ์เท่าเดิม เมื่อห่างจากสุราจะมีอาการคลื่นไส้ อาเจียน เหงื่อออก มือสั่น กระวนกระวาย (4) โรคทางจิตเวช ที่มีอาการรุนแรง หรือมีอาการกำเริบซ้ำในโรคเดิมภายใน 3 เดือน เช่น มีอาการหลงเชื่อผิดหรือหวาดระแวง เป็นต้น

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ครอบคลุมพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน ซึ่งผ่านความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและปรับแก้ให้เหมาะสมกับงานวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งเป็น 6 ส่วนเป็นข้อคำถามทั้งหมดจำนวน 78 ข้อ ส่วนที่ 1) ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับอายุ ระดับการศึกษา รายได้ครอบครัว ประสบการณ์ที่ได้รับอุบัติเหตุจากการปฏิบัติงาน ระยะเวลาในการทำงานจำนวน 11 ข้อ ส่วนที่ 2) แบบสอบถามการรับรู้ความรุนแรงของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานจำนวน 12 ข้อ ส่วนที่ 3) แบบสอบถามการรับรู้โอกาสเสี่ยงของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานจำนวน 12 ข้อ ส่วนที่ 4) แบบสอบถามความคาดหวังในผลลัพธ์แห่งตนเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ จากการ ทำงานจำนวน 13 ข้อ ส่วนที่ 5) แบบสอบถามความคาดหวัง ในความสามารถแห่งตนเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ จากการ ทำงานจำนวน 10 ข้อ ส่วนที่ 6) แบบสอบถามพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุ จากการ ทำงานของพนักงานเก็บขยะจำนวน 20 ข้อ

2. โปรแกรมการประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันอุบัติเหตุต่อพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุจากการ ทำงาน ประกอบด้วย (1) แผนการสอน (2) สื่อการสอน บรรยายเรื่องอันตรายจากการเกิดอุบัติเหตุจากการ ทำงาน พฤติกรรมเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุจากการ ทำงาน การใช้ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การอภิปรายกลุ่ม

การเรียนรู้ผ่านตัวต้นแบบ คู่มือความปลอดภัยจากการทำงานเก็บขยะ การสาธิตวิธีใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล และการสาธิตย้อนกลับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยผลต่าง (Mean difference) ของพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังสิ้นสุดการทดลองในสัปดาห์ที่ 8 โดยใช้สถิติ Independent t-test

2. ข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์ด้วยสถิติพรรณนา (Descriptive statistics) โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของข้อมูลส่วนบุคคล

จริยธรรมการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ได้ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในคน คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย ขั้นตอนการดำเนินงาน ประโยชน์และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น ระยะ

เวลาการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล และสิทธิในการตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการวิจัย โดยให้กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเข้าร่วม หรือปฏิเสธการเข้าร่วมวิจัยด้วยความสมัครใจมีสิทธิที่จะถอนตัวจากการทำวิจัยได้ตลอดเวลาโดยไม่ต้องแจ้งให้ผู้วิจัยทราบและจะไม่มีผลกระทบใดๆ ต่อผู้เข้าร่วมวิจัย หลังจากนั้นกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดลงลายมือชื่อเป็นลายลักษณ์อักษรในหนังสือแสดงเจตนายินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่างด้าน อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุ ประสบการณ์การทำงาน ค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะ ก่อนการทดลองพบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p > .05$) (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างข้อมูลลักษณะประชากรของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนการทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุม ($n=23$) และกลุ่มทดลอง ($n=23$)

ตัวแปร	ก่อนการทดลอง		t	p-value (2-tailed)
	X	SD		
คะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะในกลุ่มควบคุม	63.78	5.52	1.42	.161
คะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะในกลุ่มทดลอง	61.26	6.44		

ตัวแปร	Statistic	p-value
อายุ (ปี)	$t = -0.94$	.72
ระดับการศึกษา	$\chi^2 = 0.08$	.76
รายได้เฉลี่ยรวมต่อเดือน (บาท)	$t = -1.71$	.18
ประสบการณ์การเกิดอุบัติเหตุ	$\chi^2 = 3.13$	.07
ประสบการณ์การทำงาน (ปี)	$t = -0.14$	.07

2. ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง หลังการทดลอง พบว่า ค่าเฉลี่ย

ผลต่างของคะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะในกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.001$) (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยผลต่างของ คะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของ พนักงานเก็บขยะหลังทดลอง ระหว่างกลุ่มควบคุม (n=23) และกลุ่มทดลอง (n=23)

พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุ จากการทำงานของพนักงานเก็บ ขยะ	ก่อนทดลอง (n=23)		หลังทดลอง (n=23)		Mean difference	SD	t	p-value (1-tailed)
	X	SD	X	SD				
กลุ่มควบคุม	63.78	5.52	60.43	5.89	-3.34	7.66	5.23	0.001
กลุ่มทดลอง	61.26	6.44	70.57	4.67	9.30	1.81		

การอภิปรายผล

ผลการศึกษา พบว่า ค่าเฉลี่ยผลต่างของคะแนน พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงาน เก็บขยะในกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติ ($p = 0.001$) โดยค่าเฉลี่ยผลต่างของ คะแนนพฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของ พนักงานเก็บขยะในกลุ่มทดลองสูงขึ้น 9.30 คะแนน แต่กลุ่ม ควบคุมลดลง 3.34 คะแนน การที่คะแนนพฤติกรรม การป้องกันอุบัติเหตุในกลุ่มทดลองมากกว่ากลุ่มควบคุม อธิบาย ได้ว่า เป็นผลมาจากการจัดกิจกรรม ดังนี้

1. กิจกรรมสร้างการรับรู้ความรุนแรงของอุบัติเหตุ จากการทำงาน ผู้วิจัยให้ความรู้เรื่องอุบัติเหตุจากการทำงาน โดยการบรรยายสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ซึ่งมีสาเหตุใหญ่ๆ 2 ประการ คือ 1) การกระทำที่ไม่ ปลอดภัย ซึ่งเกิดจากการกระทำของคน เช่น การฝ่าฝืน กฎระเบียบด้านความปลอดภัย หยอกล้อเล่นกันขณะทำงาน เป็นต้น และ 2) สภาพการณ์ที่ไม่ปลอดภัย เช่น สภาพ แวดล้อม แสงสว่างไม่เพียงพอ เป็นต้น นอกจากนี้ได้ นำเสนอผลกระทบของการเกิดอุบัติเหตุต่อพนักงานโดย เนื้อหาเน้นความรุนแรงของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น อาทิ เมื่อเกิด อุบัติเหตุจากการทำงานอาจทำให้สูญเสียอวัยวะบางส่วน ของร่างกาย เกิดทุพพลภาพ พิการหรือเสียชีวิต และบรรยาย ถึงวิธีการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานเพื่อเป็นแนว ปฏิบัติอย่างเคร่งครัด พร้อมทั้งให้พนักงานเก็บขยะร่วมกัน สรุปประเด็นสำคัญของอุบัติเหตุจากการทำงานเพื่อให้เกิด การรับรู้นำไปสู่การปฏิบัติ หลังการบรรยายผู้วิจัยได้ให้ พนักงานเก็บขยะทำแบบทดสอบความรู้ที่ได้เรียนเพื่อ ประเมินความรู้ที่ได้รับ พบว่าสูงกว่าพนักงานเก็บขยะกลุ่ม ควบคุมซึ่งไม่ได้รับกิจกรรมการให้ความรู้เรื่องอุบัติเหตุจาก การทำงาน

2. กิจกรรมการสร้างการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิด อุบัติเหตุจากการทำงาน ผู้วิจัยได้แจกคู่มือความปลอดภัย ในการทำงาน ซึ่งเนื้อหาในคู่มือเน้นภาพพฤติกรรมเสี่ยงของ การเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานเก็บขยะเป็น พิเศษ เช่น ภาพพฤติกรรมที่ไม่สวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล ภาพการหยอกล้อเล่นกันขณะทำงาน เป็นต้น ผู้วิจัยชี้แนะชักจูงด้วยคำพูดให้พนักงานเห็นว่าหาก พนักงานเก็บขยะไม่ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย มีพฤติกรรมจัดการตนเองที่ไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดการ บาดเจ็บเช่นเดียวกับภาพที่นำเสนอในคู่มือความปลอดภัย ในการทำงาน และผู้วิจัยได้ใช้ตัวแบบที่เคยเกิดอุบัติเหตุจาก การทำงานเล่าเหตุการณ์การเกิดอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นจาก พฤติกรรมเสี่ยงจนส่งผลกระทบต่อตนเอง ได้แก่ การได้รับ บาดเจ็บจนต้องนอนรักษาตัวในโรงพยาบาลทำให้เสียทั้งเงิน และเวลา อีกทั้งส่งผลกระทบต่อครอบครัว ได้แก่ การขาด รายได้มาจุนเจือครอบครัว ต้องมีคนเฝ้าที่โรงพยาบาล เป็นต้น ผู้วิจัยยังใช้ตัวแบบที่ปฏิบัติตัวได้ถูกต้องตามกฎ ความปลอดภัยมาแลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานให้ เกิดความปลอดภัยทั้งต่อตนเองและเพื่อนร่วมงาน ส่งผลให้ พนักงานเก็บขยะสามารถรับรู้ความรุนแรงของการเกิด อุบัติเหตุและยังสามารถเปรียบเทียบได้ว่าหากปฏิบัติตาม กฎความปลอดภัยจะเกิดผลดีต่อตนเอง กลับกันหากมี พฤติกรรมเสี่ยงย่อมส่งผลให้เกิดอุบัติเหตุได้เช่นกัน สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรคของ โรเจอร์¹² การรับรู้ในภาพรวมของบุคคลจะเป็นตัวเชื่อมโยง นำไปสู่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและทัศนคติ มีความเป็น ไปได้ที่จะรับรู้จะทำให้บุคคลเกิดพฤติกรรมสุขภาพที่ พึงประสงค์ คือ มีความตั้งใจที่จะกระทำอย่างสม่ำเสมอ และ เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างมีวิจารณญาณหรือมีเหตุผล สอดคล้องกับการศึกษาของปณัตร์ สันประโคน ปิยะชิตา นาคะเกษียร และดวงใจ รัตนธัญญา¹³ ศึกษาผลของโปรแกรม

การป้องกันอันตรายจากการใช้ยาฆ่าแมลงของชาวนาไทย ในอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่า ชาวนากลุ่ม ทดลองมีคะแนนเฉลี่ยด้านพฤติกรรมป้องกันตนเองจากการ ใช้ยาฆ่าแมลง สูงกว่าชาวนากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p < 0.001$) โดยโปรแกรมที่ให้เป็นการให้ความรู้ ทั้งรายเดี่ยวและรายกลุ่มอีกทั้งสร้างความตระหนักถึงโอกาส เสี่ยงที่ทำให้เกิดโรคที่เป็นอันตราย สามารถทำให้เกิดการ รับรู้โอกาสเสี่ยงได้ สอดคล้องกับการศึกษาของวิราภรณ์ ทองยัง¹⁴ ศึกษาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม การป้องกันโรคและการบาดเจ็บจากการทำงานของพนักงาน เก็บชยะ พบว่าการให้ความรู้เกี่ยวกับการป้องกันโรคและ การบาดเจ็บจากการทำงาน การได้รับการอบรม การได้รับ ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพและการได้รับการสนับสนุนทาง สังคมส่งผลให้เกิดพฤติกรรมการป้องกันการบาดเจ็บจาก การทำงาน นอกจากนี้งานวิจัยยังสอดคล้องกับการศึกษา ของนพรัตน์ เทียงคำดี¹⁵ ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงาน เก็บชยะ พบว่าการได้รับความรู้เกี่ยวกับการป้องกัน อุบัติเหตุ การได้รับความรู้เรื่องอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ส่วน บุคคล ข้อบ่งชี้ในการใช้และวิธีใช้ที่มีประสิทธิภาพ การได้รับ แรงกระตุ้นหรือแรงสนับสนุนจากสังคม ส่งผลให้เกิด พฤติกรรมการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานมากกว่ากลุ่ม ควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) และยังสอดคล้อง กับการศึกษาของจิรสุดา ทะเรรัมย์¹⁶ ศึกษาผลของโปรแกรม การเสริมสร้างแรงจูงใจต่อพฤติกรรมจัดการตนเองของ ผู้ป่วยโรคหืดด้วยผู้ใหญ่ พบว่า หลังทดลองกลุ่มทดลองมีค่า เฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมจัดการตนเองของผู้ป่วยโรคหืด ด้วยผู้ใหญ่สูงกว่ากลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) กิจกรรมที่ให้เป็นการส่งเสริมการรับรู้ การให้ คำแนะนำให้ความรู้เรื่องโรคหืด อาการ แผนการรักษา การออกกำลังกาย และการจัดการตนเองที่เหมาะสมกับโรคหืด

3. กิจกรรมการสร้างความปลอดภัยในผลลัพธ์แห่งตน และการสร้างความคาดหวังในความสามารถเพื่อป้องกัน อุบัติเหตุจากการทำงาน ผู้วิจัยจัดกิจกรรมโดยการให้ พนักงานเก็บชยะได้ฝึกทักษะการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคล เน้นให้เห็นผลดีและประโยชน์ของการ สวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าว หากสามารถปฏิบัติตัวได้ถูกต้อง สม่าเสมอจะมีผลให้อุบัติการณ์ไม่พึงประสงค์ลดลงหรือไม่ เกิดขึ้น เพื่อให้พนักงานเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติมากขึ้น

ผู้วิจัยให้พนักงานเก็บชยะสาริตการสวมใส่อุปกรณ์ป้องกัน อันตรายส่วนบุคคลย้อนกลับ พร้อมกับกระตุ้นให้ใส่จนกลายเป็นนิสัยเกิดเป็นความเคยชินทุกวัน และคอยแนะนำช่วย เหลือพนักงานจนกระทั่งมีความสามารถในการสาริตการ สวมใส่อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลย้อนกลับได้อย่าง ถูกต้อง จนเกิดความมั่นใจว่าสามารถปฏิบัติได้จริง ผู้วิจัยได้ กล่าวชมเชยเมื่อพนักงานปฏิบัติได้ถูกต้อง และขณะ เดียวกันได้ให้กำลังใจพนักงานที่ยังปฏิบัติไม่ถูกต้องหรือมี ข้อผิดพลาด อย่างไรก็ตามพบว่าช่วงการสารถีย้อนกลับ มีพนักงานบางคนกล่าวว่า “ใส่ชุดอุปกรณ์ป้องกันอันตราย ส่วนบุคคลแล้วรู้สึกอึดอัด หายใจไม่สะดวก และทำงาน ไม่คล่องตัว” ผู้วิจัยได้อธิบายถึงประโยชน์ของการสวมใส่ อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคลให้พนักงานเข้าใจจน คลายข้อสงสัย การเน้นย้ำให้พนักงานเก็บชยะสามารถ กระทำตามคำแนะนำได้จะช่วยให้ตัวของพนักงานเองเห็น ประโยชน์ เกิดการเรียนรู้ และเข้าใจพฤติกรรมการป้องกัน อุบัติเหตุต่อตนเองมากขึ้น จึงก่อให้เกิดความเชื่อมั่นในความ สามารถของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับ Bandura¹⁷ กล่าวว่า การพัฒนาการรับรู้ความสามารถของตนเองนั้นมีอยู่ 4 วิธี คือ 1) การสะท้อนประสบการณ์ที่ประสบความสำเร็จเป็นวิธี การที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดในการพัฒนาการรับรู้ความ สามารถของตนเอง 2) โดยการใช้ตัวแบบ (Modeling) การ สังเกตตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่ซับซ้อนและได้รับผลที่พึง พอใจ จะทำให้ผู้สังเกตฝึกความรู้สึกว่าเขาจะสามารถที่จะ ประสบความสำเร็จได้หากทำตามแบบอย่างที่เกิดขึ้น 3) การใช้คำพูดชักจูงชมเชย และ 4) การกระตุ้นทางอารมณ์ (Emotional Arousal) ทำให้เกิดความรู้สึกถึงการ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตนเองในทางบวก สอดคล้องกับการ ศึกษาของจิตติมา ทาสวรรณอินทร์ และกรณีการ์ เทพกิจ¹⁸ ศึกษาผลของโปรแกรมการป้องกันการพลัดตกหกล้มใน ผู้สูงอายุ ผลการวิจัยพบว่าผู้สูงอายุที่ได้รับโปรแกรมการ ป้องกันการพลัดตกหกล้มมีพฤติกรรมป้องกันการพลัด ตกหกล้มดีกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับโปรแกรม อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p < .001$) กิจกรรมประกอบด้วยการให้ความรู้ เรื่องกระบวนการเปลี่ยนแปลงของร่างกาย การรับประทาน ยา ปัจจัยเสี่ยงเกี่ยวกับการพลัดตกหกล้ม การฝึกทักษะการ ออกกำลังกาย การเสริมสร้างการรับรู้สมรรถนะแห่งตนใน การจัดการตนเอง การชักจูงด้วยคำพูด และการใช้ตัว ดันแบบ เช่นเดียวกับการศึกษาของวิทยา วาโย นารัตน์

จิตรมนตรี และวิราพรรณ วิโรจน์รัตน์¹⁹ ศึกษาผลของโปรแกรมป้องกันการหกล้มแบบสหปัจจัยต่อพฤติกรรมการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชนหลังการทดลองพบว่า คะแนนพฤติกรรมการป้องกันการหกล้มของผู้สูงอายุในชุมชนกลุ่มทดลอง มากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .001$) เช่น จีวรารณ พักน้อย นิสากร กรุโกรเพชร และพรนภา หอมสินธุ์²⁰ ได้ศึกษาผลของโปรแกรมการเสริมสร้างทักษะชีวิตต่อการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและความคาดหวังในผลลัพธ์ของการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า กลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยคะแนนการรับรู้สมรรถนะแห่งตนและความคาดหวังในผลลัพธ์ของการหลีกเลี่ยงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนประสบการณ์การใช้ตัวต้นแบบ การใช้คำพูดชักจูงให้ลดน้อยลง การฝึกปฏิบัติและการสาธิตย้อนกลับจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่คาดหวัง ส่งผลให้กลุ่มทดลองมีทัศนคติที่ดีต่อตนเอง มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะเกิดความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเองนำไปสู่ความตั้งใจปฏิบัติพฤติกรรมที่พึงประสงค์ในทางบวก

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาด้านผลกระทบทางสุขภาพเพิ่มเติมเนื่องจากกระบวนการทำงานแต่ละขั้นตอนของพนักงานเก็บขยะล้วนส่งผลกระทบต่อทั้งด้านกายภาพ ด้านชีวภาพ เคมี ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการเกิดโรคจากการประกอบอาชีพ
2. การออกแบบกิจกรรมการทดลองในครั้งต่อไปอาจมีการออกแบบลดระยะเวลาในการทดลองให้สั้นลง อาจรวมการให้ Intervention ให้เสร็จสิ้นภายใน 2 สัปดาห์โดยนำการประเมินอันตรายต่อสุขภาพไว้ด้วยกันในสัปดาห์ที่ 1 และใช้การประเมินการเผชิญปัญหารวมเข้าด้วยกันในสัปดาห์ที่ 2 เพื่อเป็นการทดสอบโปรแกรม
3. ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อใช้บรรยายคุณลักษณะเฉพาะของกลุ่มตัวอย่างที่มีพนักงานบางส่วนยังมีพฤติกรรมไม่ปลอดภัยในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อให้เข้าใจตัวตน ความคิด เจตคติ ค่านิยมของประชากรที่จะศึกษาอย่างถ่องแท้ และลึกซึ้งมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ เทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ เทศบาลเมืองไร่ขิง อำเภอสามพราณ จังหวัดนครปฐม ผู้อำนวยการกองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เจ้าหน้าที่เทศบาลทั้ง 2 แห่ง และพนักงานเก็บขยะทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือในงานวิจัย

References

1. Aksorn T, Hadikusumo BHW. The unsafe acts and the decision-to-err factors of Thai Construction workers. *Journal of Construction in Developing Countries* 2007; 12(1): 1-25.
2. Ahram T, Karwowski W, Schmorow D, Oswald D, Smith S, Sherratt, F. 6th International Conference on Applied Human Factors and Ergonomics (AHFE 2015) and the Affiliated Conferences AHFE 2015 Accident Investigation on a Large Construction Project an Ethnographic Case Study. *Procedia Manufacturing* 2015; 3(1): 1788-95.
3. Department of Labour Protection and Welfare. Rules procedures and conditions for training of managers, supervisors and security employee's occupational health and working environment. *Government Gazette* 2012; 3: 31-35.
4. Industrial Accident Prevention Association. Glossary of Occupational Health & Safety Terms. 2007 [2016 May 22]. Available from: http://www.iapa.ca/pdf/iapa_glossary.pdf.
5. Kanchanachitra C, Podhisita C, Archavanitkul K, Pattaravanich U, Siriratmongkon K, Seangdung H, Jarassit S. *Thai Health* 2007. Bangkok: Amarin Printing and Publishing, Thailand; 2007.
6. Kitjiew P. Factors Contributing to Accident-Prevention Behavior of the Employees Working in Food and Fruit Juice Beverage Industry in Amphoe Sampran Changwat Nakhon Pathom. Master of Arts Department of Psychology and Guidance Graduate School Silpakorn University; 2008.

7. Office of Disease Prevention and Control, 4 Ratchaburi. Annual Report Disease from occupation and environment; 2007.
8. Office of the National Economic and Social Development Board. National Economic and Social Development Board Plan No.11. 2012 [2016 Apr 18]. Available from: http://www.nesdb.go.th/Portals/o/news/plan/P11/Summary Plan11_thai.pdf.
9. Phutham P, Punthukang A, Insin N. Prevent infection from garbage collection staff performance. Health and Environment Division in Sakon Nakhon Municipality Muang District Sakon Nakhon Province. 2009 [2017 Apr 2]. Available from: <http://cph.snru.ac.th>.
10. Srisakul S. The Effects of Health Protective Motivation for Helmet Wearing Behavior among higher secondary school students Sriracha District Chonburi Province. Master Thesis Faculty of Nursing, Burapha University; 2015.
11. Sukprasert D, Samathnares N, Samathnares S. Behavioral change in Accidental Prevention of Riding Motorcycle among Secondary School Students in Prakhonchai Distric Buriram Province. Include academic results - Research results. 2008. [2016 May 10]. Available from: <http://www.bro.moph.go.th>
12. Rogers RW. Cognitive and physiological processes in fear appeals and attitude change: A revised theory of protection motivation. Social psychophysiology 1983; 153-176.
13. Sanprakhon P, Nakagasian P, Rattanatanya D. Effects of Insecticide Using Prevention Program on Thai Farmers in Songphinong District, Suphanburi. Journal of Nursing and Health Care 2017; 35(4): 89-97.
14. Thongyoung W. Factors Related to the Diseases and Occupational Injuries of Garbage Collectors and there Preventive Behavior. Master of Science thesis Major in Nursing Faculty of Health Sciences Mahidol University; 2009.
15. Thiangkhamdee N. Factors Influencing Work-Related Accidental Prevention Behaviors of Garbage Collectors in Banglamung District Chonburi Province. Journal of public health nursing 2015; 29(1): 43-55.
16. Tareram J, Ua-Kit N. The Effect of Motivation Promoting Program on Self-Management Behavior in Asthmatic Adult Patients. Journal of Nursing and Health Care 2018; 36(3): 221-231.
17. Bandura A. Self-efficacy: toward a unifying theory of behavioral change. Psychological Review 1977; 84(2): 191-215.
18. Tasuwanin T, Tappakit K. Effects of a Falling Prevention Program for Elderly. Journal of Nursing and Health Care 2017; 35(3): 186-195.
19. Wayo W, Jitramontree N, Wirojatana V. The Effect of Multifactorial Fall Prevention Program on Fall Prevention Behavior among Community – Dwelling Older Adults. Journal of Nursing and Health Care 2017; 35(2): 25-33.
20. Paknoi J, Krungkripetch N, Homsin P. Effects of Life Skills Enhancement Program on Perceived Self-efficacy and Outcome Expectancy to avoid Sexual Risk Behaviors among Female Lower Secondary School Students. Journal of Nursing and Health Care 2017; 35(3): 58-68.